Na Pláinéid sa Ghrianchóras

Gné den Mhata	Láimhseáil Sonraí - sonraí a léiriú agus a léirmhíniú Cruth agus Spás - cruthanna 2T Tomhais - fad *Naisc Thraschuraclaim - Teanga agus Litearthacht, An Domhan Thart Orainn, Na hEalaíona*
Próisis	**Cinntí a Dhéanamh agus Monatóireacht a Dhéanamh Orthu** • eolas atá de dhíth le haghaidh taisc a shainaithint agus a aimsiú, ag moladh foinsí cuí le teacht ar an eolas **Déanamh Cumarsáide go Matamaiticiúil** • smaointe agus modhanna oibre s'acu a chur i gcomparáid le daoine eile **Réasúnú Matamaiticiúil** • torthaí a sheiceáil agus a mheas le feiceáil an luíonn siad le réasún
Teanga agus Téarmaíocht	sonraí, bunachar sonraí, meán, uair, lá, trastomhas, fad, achar, cruth, teocht, scála, barrachairt, cúpla barrachairt, Léaráid Venn, Léaráid Carroll, crann cinnteoireachta, píchairt, picteagraim
Áiseanna	suíomhanna gréasáin, leabhair le taighde a dhéanamh ar phláinéid, feidhmchláir scarbhileoige

Cur Síos ar an Ghníomhaíocht

1 Gníomhaíocht 1

Oibríonn daltaí i ngrúpaí le taighde a dhéanamh ar phláinéad sa ghrianchóras, agus le bunachar sonraí ina mbeidh roinnt fíricí a chruthú. Sonraí féideartha ná:

- Meánteochtaí (uimhreacha diúltacha san áireamh)
- Líon laethanta i mbliain
- Líon uaireanta i lá
- Am taistil ón domhan
- Líon na bhfáinní
- Trastomhas
- Líon na ngealach

Spreag daltaí le smaoineamh ar cad é mar a shórtálfaidh agus a chuirfidh siad a gcuid sonraí i láthair. Mar shampla, d'fhéadfadh na daltaí MS Excel a úsáid lena gcuid sonraí a eagrú, agus póstaer eolais nó MS Powerpoint a chruthú lena dtorthaí a roinnt.

2 Gníomhaíocht 2

Comhoibríonn daltaí agus roinneann siad a gcuid eolais le tacar sonraí an ranga uilig a chruthú, eolas ar na pláinéid uilig sa Ghrianchóras san áireamh. Ansin, is féidir leo na sonraí a anailísiú agus airíonna difriúla na bpláinéad a chur i gcomparáid le chéile, agus graif/cairteacha nó táblaí a chruthú más cuí. Mar shampla, d'fhéadfadh siad graf ar fhad an lae ar gach ceann de na pláinéid a chruthú, nó fad an lae a chur i gcomparáid le fad na bliana ar dhébharrachairt. D'fhéadfadh siad meán agus raon na dteochtaí maidir leis na pláinéid a chur i gcomparáid lena chéile.

3 Gníomhaíocht 3

Oibríonn daltaí le chéile le mionsamhlacha de réir scála de na pláinéid uilig a dhearadh agus a chruthú. Beidh orthu aontú ar scála a úsáid le trastomhais chomparáideacha dhifriúla na bpláinéad a léiriú.

Ceisteanna Samplacha

Ceisteanna Druidte	Ceisteanna Oscailte
• Cé acu pláinéad a bhfuil an lá/an bhliain is faide/is gairide ag baint leis? • Cé acu pláinéad is cóngaraí don ghrian/is faide ón ghrian? • Cé acu pláinéad a bhfuil an trastomhas is mó/is lú aige? • Ag taisteal ar luas de __ km/u, cá fhad a thógfadh sé le dul ó thaobh amháin de phláinéad X go dtí an taobh eile? • Cad é meánteocht na bpláinéad? • Má bhí cónaí ort ar Phláinéad X, cá mhinice a bheadh breithlá agat?	• Cad é a insíonn na sonraí dúinn? • Cad é nach n-insíonn na sonraí dúinn? • Cad é mar a d'eagraigh tú do shonraí? • Cad chuige ar chuir tú na sonraí seo i do bhunachar sonraí? • Cad chuige ar úsáid tú an scála seo i do ghraf? • Má athraíonn tú do scála, cad é mar a athróidh sé seo do ghraf? • Cad é mar a shocraigh tú ar an scála a d'úsáid tú i do mhionsamhail?

Difreáil

Is féidir tacair shonraí agus comhthéacs na gníomhaíochta a shocrú de réir shuimeanna na ndaltaí. Mar shampla, in áit na bpláinéad, d'fhéadfadh na daltaí bunachar sonraí ar thíortha, foirne spóirt, nó popghrúpaí a chruthú. Is féidir cairteacha agus graif a athrú de réir thuiscint na ndaltaí. Maidir le daltaí a bhfuil riachtanais fhoghlama bhreise acu, socraigh am (m.sh., ord na sealaíochta) agus rannpháirtíocht de réir mar is cuí.